

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih **2 Nisan 2026**
Sayı : **18020**

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

42821

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.31.03.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

24.03.2026 Salı Günü Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) 2026 yılı üçüncü toplantısı Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonrası yapılan basın açıklamasında; "Küresel ekonomi, belirsizliklerin ve jeopolitik gerilimlerin arttığı bir süreçten geçmektedir. Makroekonomik gelişmeler değerlendirilmiş, ABD/İsrail-İran Savaşı'nın küresel ekonomi ve ülkemiz üzerindeki olası etkileri Kurul üyeleriyle istişare edilmiştir. Küresel belirsizlikler ve jeopolitik gerilimlerin ekonomimize muhtemel etkilerini sınırlandırmak amacıyla güçlü bir koordinasyon içinde gereken tedbirleri almayı sürdüreceğiz. Enflasyonla mücadeleyi kalıcı fiyat istikrarı sağlanana kadar kararlı bir şekilde yürüteceğiz. Değişen küresel ticaret koşulları karşısında rekabet gücümüzü ve üretim kapasitemizi korumaya yönelik adımlar atmaya devam edeceğiz.", şeklinde ifadeler yer verilmiş ve savaşın enerji, akaryakıt, tarım ve dış ticarete yansımalarına ilişkin bir dizi tedbir alındığı ifade edilmiştir. Ancak somut adım anlamında- acil destek paketi vb.- topluma doğrudan yansıyacak herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Uzmanlar, enerji maliyetlerindeki artışın cari denge ve fiyatlar üzerinde baskı oluşturduğu ve Türkiye'den çıkan sermayenin iki yoldan makroekonomik dengeleri bozduğunu bunların; TL üzerindeki baskıyı artırarak enflasyonu besleme ve aynı zamanda dış borç servisi maliyetlerini yükselterek cari açığı genişletme şeklinde gerçekleştiği, bu sürecin finansal koşulları sıkılaştırdığını, kredi kanallarındaki daralma ve yatırımların ertelenmesinin büyümeyi yavaşlattığını ifade etmektedir.

Bu bağlamda, Türkiye'nin enerji ihtiyacının yaklaşık yüzde 90'ını ithal ettiğini ve bu şokun; doğrudan enerji ithalat faturasının artması cari açığı büyüttüğünü, artan akaryakıt ve enerji maliyetleri enflasyonu beslediği, hükümetin pompa fiyatlarını baskılamak için ÖTV'yi düşürmesi ise bütçe gelirlerinde kayba neden olarak bütçe açığını artırdığı ifade edilmektedir. Ayrıca, enerji fiyatlarındaki artış, gübre (doğal gaz girdisi), petrokimya ve alüminyum gibi enerji yoğun sanayi girdilerinin fiyatlarını da yukarı çektiği ve bu durumun üretim maliyetlerini artırarak enflasyona ek baskı oluşturacağı ve aynı zamanda bu girdilerin ithalat faturasını yükselterek cari açığı genişleteceği belirtiliyor.

20 Mart 2026 tarihli Oxford Economics raporuna göre: büyüme yavaşlıyor, enflasyon artıyor, enerji pahalı. Ortadoğu'daki çatışmalar, yalnızca bölgesel bir güvenlik sorunu değil; küresel güç dengelerinin, ticaret akışlarının ve enerji arzının yeniden şekillendiği daha geniş bir

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

dönüşümün parçası olarak değerlendirilmektedir. Bu süreçte uluslararası sistem, tedarik zincirlerinden finansal koşullara kadar birçok alanda yeniden dengelenme eğilimine giriyor. Bunun ekonomik yansımaları ise şimdiden hissediliyor: artan enerji maliyetleri, ticaret yollarındaki aksaklıklar ve yükselen belirsizlik, küresel büyüme üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturuyor.

Rapor, “Ortadoğu kaynaklı arz şokları enerji ve gıda fiyatları üzerinden enflasyonu yukarı çekerken, büyüme görünümünü zayıflatmakta ve ekonomik aktiviteyi daha kırılgan hale getirmektedir. Bu durum, ani bir krizden ziyade, etkileri zamana yayılan ve politika yapıcılar açısından daha karmaşık bir denge gerektiren bir sürece işaret ediyor. Bununla birlikte literatürde ve politika tartışmalarında öne çıkan ortak nokta açıktır: Türkiye gibi dışa bağımlılığı görece yüksek ekonomiler açısından, bu tür küresel dalgalanmalara karşı dayanıklılığı artırmanın yolu; enerji ve gıda başta olmak üzere stratejik alanlarda arz güvenliğini güçlendirmek, dış bağımlılığı kademeli olarak azaltmak ve ekonomik yapıyı bu doğrultuda daha dengeli ve sürdürülebilir bir zemine oturtmaktan geçmektedir.”, denilmektedir.

Bu değerlendirmeler ve göstergeler ışığında ülkemizin kırılgan ekonomik yapısı dikkate alınarak savaşın ekonomik etkilerine ve risklerine karşı toplumun tüm kesimlerini kapsayan bir ‘acil önlem paketinin’ gerekliliği ortadadır.

Bu bağlamda;

1. Ülkemiz kimyevi gübre tüketiminde yaklaşık yüzde 90 oranında dışa bağlı olduğu dikkate alındığında, söz konusu jeopolitik gerilimin gübre tedariki ve hammadde temini ve tarımsal üretim maliyetleri üzerindeki etkilerinin azaltılmasına ilişkin hazırlanmış risk analizi ve bir acil eylem planı var mıdır? Varsa sektör temsilcileriyle paylaşılmış mıdır?
2. Oluşan olağanüstü durum karşısında akaryakıtta hayata geçirilen ancak oluşan yüksek artışla birlikte yüzde 75 olarak uygulamaya alınan ÖTV payının tükenmesi ile yetersiz kalan Eşel Mobil Sistemi’nin yüzde 100 olarak uygulanması hususunda bir çalışmanız var mıdır? Bununla birlikte akaryakıttan alınan KDV ile benzin ve motorinin ÖTV’sinin içindeki KDV’ye ilişkin bir düzenleme planlanmakta mıdır?
3. Ülkemizin gıda enflasyonundaki mevcut durumu dikkate alınarak bölgemizde yaşanan savaşın muhtemel etkisiyle daha da artmasına karşın ne tür tedbirler planlanmaktadır? Gübre ve enerji maliyetlerinin yükselmesinin üretimi azaltmaması, ekim alanlarının daralmaması, verim kaybına yol açmaması ve gıda fiyatlarını daha da artırmaması için ilgili Bakanlıklarla eşgüdüm halinde yürütülen bir çalışmanız var mıdır?
4. Çiftçilerin kredi finansmanına erişimi, faizsiz gübre ve akaryakıt kredilerinin sağlanması ve gübrenin ekim döneminde tedarik zincirinin korunması ve fiyat artışından etkilenmemesi gibi birtakım önlemlerin alınması hususunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

TBMM

42821

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

5. Gıda güvenliği ve gıdanın temini bağlamında, çiftçilerin kredi borç faizlerinin silinmesi, ana paralarının yapılandırılması ve çiftçilere yönelik haciz işlemlerinin durdurulması hususunda bir planlamanız var mıdır?
6. Tarımda maliyet krizine ve dış şoklara karşı kalıcı sübvansiyon mekanizmalarının oluşturulması, üretim artışının ve planlı üretimin esas alınması ile çiftçiye gelir güvencesi sağlanması hususunda bir programınız bulunmakta mıdır? Bu hususta orta ve uzun vadeli planlama kapsamında yol haritanız nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA